

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for HSL-fakultetet

Møtedato:
30.04.2024

Sak:

Rangering av prosjekttinnspill for tildeling av rekrutteringsstillinger med finansieringsstart i 2025

Innstilling til vedtak:

Fakultetsstyret godkjenner følgende innspilte prosjekter fra enhetene i rangert rekkefølge for mulig tildeling av stipendiatstillinger med finansieringsstart i 2025:

1. «Sannhet og forsoning i de nordiske landene», Sesam/forskningsgr. IP-GRID og Skuvllas
2. «Samisk og/eller kvensk leksikografi», ISK/forskningsgr. Giellatekno og Samisk faggr.
3. «Sosial bærekraft med fokus på bolig og rekruttering», ISV/forskningsgr. Governance and Democracy, og Sted, makt og mobilitet
4. «Grønland - Mellom historisk kolonisering og historiografisk avkolonialisering», AHR/forskningsgr. CNN
5. «Strength-based Pedagogies in Minoritized and Indigenous Contexts Storylines in Mathematics for Impact and Praxis», ILP/forskningsgr. CuDime
6. «Changing Perspectives: Varieties of Feminism Today», IFF/forskningsgr. Feminist Philosophy
7. «Hvordan fremme barn og ungdommers helse og levekår i Nord-Norge», IBS/forskningsgr. Barnevern og profesjonalisert omsorg
8. «Norsk som andrespråk med fokus på språklæring, andrespråks-didaktikk og flerspråklighet», ISK/sentrene AcqVA Aurora og C-LaBL
9. «Sosiale medias innflytelse på politikk i nordområdet», ISV/forskningsgr. Governance and Democracy
10. «Security and Russian Subversion in the High North 1975-2025», AHR/forskningsgr. PrePast
11. «Praksisfokus», ILP/forskningsgr. RITE og HKdir prosjekt TEDNET
12. «Spaces for Democracy (S-DEM)», CPS/forskningsgr. Peace og The Grey Zone
13. «Ungdom med barnevernerfaring som en ressurs i forsknings- og utviklingsfremmende arbeid», IBS/ forskningsgr. BVPro, Nasj. forskerskole NORWEL og samarbeid med BaR

Ny intern budsjettmodell for UiT – endringer i rammene for rekrutteringsstillinger

Kunnskapsdepartementet (KD) har tidligere år øremerket midler i statsbudsjettet til et konkret antall rekrutteringsstillinger til institusjonene. For UiT har denne øremerkingen utgjort 355 rekrutteringsstillinger fordelt med 330 ph.d.-stipendiater og 25 postdoktorstillinger. Disse har inngått i én samlet stillingspool ved UiT (Fond for rekrutteringsstillinger) der ledige stillinger (1/4 årlig), har vært refordelt til fakultetene/UMAK/UB.

I statsbudsjettet for 2023 fjernet KD øremerkingen av midlene i rammetildelingen av rekrutteringsstillinger til institusjonene. Dette for å gi institusjonene frihet og tillit til å vurdere behovet for rekrutteringsstillinger opp mot behovet for andre stillinger, og bidra til å gi institusjonene mer handlingsrom til å føre en helhetlig kompetanse- og tilsettingspolitikk. Rektor anbefalte imidlertid å opprettholde måltallet om 355 rekrutteringsstillinger i fjorårets tildelingsrunde og refordelte da 92 rekrutteringsstillinger (70 nøkkelfordelte stillinger og 22 strategisk fordelte stillinger). Av disse oppnådde fakultetet 12 nøkkelfordelte stillinger og 4 strategiske stillinger.

Fordelingsnøkkelen for stipendiatstillingene har inkludert tre indikatorer som er et mål på fakultetenes evne til å konkurrere om eksterne midler, veiledningskapasitet og studiekvalitet i ph.d.-studiet. Resultater fra gjennomstrømming i ph.d.-utdanningen (snitt av siste tre rapporteringsår) har vært multiplisert med begge de to andre indikatorene (resultatfinansiering lukket ramme og andelen prof./førsteam.) og slik fått betydelig vekt i fordelingen av stipendiatstillinger.

Universitetsstyret har i flere møter behandlet saker om grunnlaget for behandling av en ny intern budsjettmodell (høring og avklaringer av sentrale problemstillinger). Her har det blant annet blitt vedtatt å videreføre øremerking av en viss andel av rekrutteringsstillinger til strategisk fordeling (inntil 23 stillinger) siden den tidligere vedtatte modellen for UiT Talent legger til grunn slike stillinger¹, mens det ventes endringer når det gjelder kategorien 'nøkkelfordelte' stillinger. I møte 07.03.2024 ble det foreslått at fakultetenes basis får en toppfinansiering til forskningsvirksomheten fra midler som i dag er satt av til nøkkelfordelte rekrutteringsstillinger i sentral pool². Rektor skal utarbeide endelig tallgrunnlag og å detaljere de budsjettmekanismene som krever egne retningslinjer og fordelingsnøkler. Det vil kunne bety at fakultetet i stor grad selv vil måtte fastsette hvor stor andel av dette tillegget til basisbevilgningen, som skal settes av til rekrutteringsstillinger og andre tiltak. Det er ukjent hvor mange stillinger fakultetet vil ha å tildele til de rangerte prosjekttinnspillene. Som historisk oversikt og sammenligningsgrunnlag har fakultetet tidligere år fått slikt antall nøkkelfordelte stipendiatstillinger:

2023 (finansieringsstart i 2024): 12 stillinger

2022 (finansieringsstart i 2023): 9 stillinger

2021 (finansieringsstart i 2022): 9 stillinger

2020 (finansieringsstart i 2021): 6 stillinger

2019 (finansieringsstart i 2020): 7 stillinger

Tidsskjema er at den nye modellen for intern budsjettfordeling skal benyttes i utformingen av et foreløpig forslag til budsjett for 2025 juni. I påvente av den nye modellen og kjennskap til hva størrelsen på tillegget i basisbevilgningen vil bli til toppfinansiering av forskningsvirksomheten på fakultetet, vil det i denne saken bare kunne rangeres prosjekttinnspill fra instituttene/sentrene. Selve tildelingen av rekrutteringsstillingene vil måtte skje på et senere tidspunkt. Det legges opp til at fakultetsstyret vil behandle sak om *tildeling* av stipendiatstillinger i juni-møtet.

¹ Arkiv: 2023/5303-11 (Sak S 1/24)

² Arkiv: 2023/5303-17 (Sak S 14/24)

Det synes klart at omleggingen til ny intern budsjettmodell vil medføre forsinkelser for når stillingene tidligst kan lyses ut som kan få følger for når stipendiatene vil kunne tiltre i stillingene og starte opp på ph.d.-studiet. Det er ønskelig med utlysningsperiode over sommeren, tilsetting i høstsemesteret og tiltredelse/oppstart på ph.d.-studiet tidlig i kalenderåret. For å klare dette foreslås det at enhetene utarbeider betenkninger for sine prosjekter slik at disse er klare for å sendes inn som bestilling til Seksjon for rekrutteringstjenester på kort varsel i juni.

Interne kriterier for videre fordeling av nøkkelfordelte stipendiatstillinger

Vurderingskriteriene som vil bli lagt til grunn for prioritering av prosjekter for tildeling av rekrutteringsstillinger ble opprinnelig vedtatt i sak FS-13/16. Kriteriene ble gjennomgått og justert av sittende fakultetsstyre i møte 28. oktober 2022 med tillegg av ett nytt punkt d) der det skal gå frem av prosjektsøknaden hvordan stipendiatstillingen vil inngå i en større sammenheng og ambisjon i fagmiljøet³. Fakultetets interne kriterier for tildeling av stipendiatstillinger går frem av vedlegg 1.

I tillegg ble det i bestemt at kategorien 'åpne stillinger' gjenopptas for å gi fakultetsstyret handlingsrom til å tildele stillinger utenom kriteriene ved behov. Dette vil gjelde stillinger til å dekke opp eventuelle tidligere inngåtte forpliktelser i prosjekter, søknader eller større satsinger, eller det kan være behov for tildeling av stillinger av andre strategiske grunner enn de som omfattes av kriteriene.

Invitasjon til instituttene/sentrene om å spille inn prosjekter for tildeling av stillinger

Fakultetet sendte 9. januar 2024 brev til instituttene/sentrene med invitasjon om å spille inn prosjekter for tildeling av stipendiatstillinger med finansieringssart i 2025. Frist for å oversende innspill til prosjekter ble satt til 23. februar.

Spesielt for årets søknads- og tildelingsrunde gjelder det at Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKK) fra 1.1.2024 er organisert under Institutt for filosofi og førstesemesterstudier (IFF). Innspill til prosjekt fra fagmiljøet ved SKK skal vurderes og inkluderes i IFFs rangerte innspill for tildeling av stipendiatstillinger. Institutt for reiseliv og nordlige studier (IRN) har grunnet vedtak om nedleggelse, ikke blitt invitert til å levere prosjekttinnspill for tildeling av stillinger i åretsrunde. Dersom ansvaret for fagområdet medieproduksjon ved IRN overføres til Institutt for språk og kultur (ISK), kan eventuelt forslag om prosjekt inngå blant ISKs innspill av prosjekter for tildeling av stillinger.

Enhetene ble bedt om å sende inn godt opplyste søknader for å sikre et grunnlag for å innstille prosjekter for fordeling av stipendiatstillinger når det gjelder:

- strategisk forankring
- gjennomstrømmingsevne i ph.d.-studiet (navngi fullførte doktorgradskandidater)
- prosjektets forankring i fagmiljø
- vurdering av rekrutteringsgrunnlaget
- kvalitet på søknaden (deriblant evaluering av prosjekt/fagmiljø)

³ Arkiv: 2022/10028 (sak FS-35/22)

- forslag til kvalifiserte veileder(e) (må ha doktorgrad innen fagfeltet, være aktiv i sitt fagfelt, og hovedveileder skal ha tidligere erfaring fra eller opplæring som veileder på ph.d.-nivå).

Hver enhet ble bedt om å forholde seg til kriteriene og skal ikke bare prioritere egne søknader numerisk, men begrunne den interne rangeringen med henvisning til vurderingskriteriene (i fastsatt skjema-mal). Søknader som ikke forholder seg til dette avvises på formelt grunnlag. Hvert institutt kan sende inn maksimalt fire prioriterte søknader, mens senter kan sende inn én søknad hver.

Fakultetet mottok ved søknadsfristen utløp innspill til 21 prosjekter for tildeling av stipendiatstillinger. Se vedlagte søknader inkl. instituttleders vurderinger og rangeringer (vedlegg 2). En samlet oversikt over prosjekttinnspillene finnes også vedlagt saken (vedlegg 3).

Innspilte forslag fordeler seg slik på instituttene/sentrene:

Institutt for filosofi (IFF inkl. SKK): 1
 Institutt for samfunnsvitenskap (ISV): 4
 Institutt for språk og kultur (ISK): 4
 Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi (AHR): 2
 Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP): 4
 Institutt for barnevern og sosialt arbeid (IBS): 4
 Senter for fredsstudier (CPS): 1
 Senter for samiske studier (Sesam): 1
 Barentsinstituttet (BAI): 0

Administrasjonens kommentarer

Som ledd i saksbehandlingen har administrasjonen sett over søknadene opp mot kriteriene og ellers gitt tilleggsopplysninger eller kommentert disse der dette har vært relevant i tabelloversikten over prosjekttinnspillene (vedlegg 3). Fakultetet bestemmer selv den tematiske fordelingen av stipendiatstillingene. En oversikt over tidligere år fordeling av rekrutteringsstillinger til prosjekter ved enhetene er vedlagt (vedlegg 4).

Strategisk forankring

Alle prosjekttinnspillene er plassert innenfor satsingsområder i Eallju – Drivkraft i nord: UiTs strategi mot 2030 og fakultetets strategiske langtidsplan for 2023-2027, men ikke alle innspillene er like godt strategisk forankret. Noen fagmiljø har også knyttet prosjektene til andre relevante strategiske føringer.

Forankring i godt fagmiljø

Alle prosjekttinnspillene er forankret i forskningsgrupper/fagmiljøer. Ikke alle forskningsgruppene har oppdaterte nettsider over sine aktiviteter og publikasjoner, men aktivitetsnivået går frem av søknadene eller instituttleders vurderinger.

Gjennomstrømming

En oversikt over andelen fullførte doktorgradskandidater fordelt på instituttene ved HSL-fakultetet finnes vedlagt (se vedlegg 5). Oversikten viser at det er forskjeller imellom instituttene med flest doktorgradskandidater og evnen til å få doktorgradskandidater igjennom ph.d.-studiet i løpet av seks år, det vil si ved ISK, AHR, ISV og ILP. Snittet for tre siste rapporteringsår (2021, 2022 og

2013 dvs. for årskullene 2015, 2016 og 2017), viser at andelen fullførte kandidaten ligger mellom 68,2 % og 44,4 %. ISK kan vise til best resultat med 15 fullførte doktorgrader blant 22 opptatte kandidater. ILP har svakest resultat med 8 fullførte doktorgrader blant 18 opptatte kandidater. Snittet for hele fakultetet (inkl. sentrene og de mindre instituttene) viser at litt over halvparten av kandidatene fullfører graden innen seks år etter opptak (53,7 %). Dette er fakultetet beste resultat sin oppstart av målingen (2011), men resultatet er dessverre lavest sammenlignet med de øvrige fakultetene ved UiT. Universitetets måltall er at 75 % av kandidatene i et kull bør fullføre graden innen seks år etter opptak.

Rekrutteringsgrunnlag

Opplysninger om søknadsmassen på siste utlyste stipendiatstillinger er tatt med i tabellen over prosjektene (vedlegg 3) for å vise instituttets/senteret evne til å tiltrekke seg søkere til stillingene. På 10 utlyste stillinger i fjor (stipendiat med oppstart i 2024) så vi en økning i søknadstallene til de fleste stillingene (det vil si antall søkere, opptellingen har ikke opplysninger om antall kvalifiserte søkere). Seks av stillingene hadde mer enn 30 søkere (33-47 søkere). To utlyste stillinger ved ILP (flerspråklighet og teknologi/læring) rekrutterte henholdsvis 15 og 6 søkere, mens en stilling ved AHR (arkeologi) hadde 7 søkere, og en stilling ved IBS (sosialt arbeid) hadde 4 søkere. Fakultetet har hatt som mål å styrke inntakskvalitet i ph.d.-studiet. Instituttene/sentrene må arbeide bedre for å øke rekrutteringen slik at flere kvalifiserte søkere konkurrerer om hver ledig stipendiatstilling (= én studieplass på programmet). Det anbefales at utlysningen ikke settes for snever, og at stillingen lyses ut internasjonalt. Internasjonal utlysning gjelder også når datagrunnlaget for stillingen krever norsk/nordisk språkkompetanse.

Veiledningsekspertise

Det er kommet ny forskrift for ph.d.-gradene ved UiT gjeldende fra 1.1.2023 der kravene til veiledere som oppnevnes for doktorgradskandidater er skjerpet. I forskriftens § 15-1. *Oppnevning av veiledere*, femte ledd står det nå: «Minst en av de oppnevnte veilederne skal ha tidligere erfaring fra eller opplæring som veileder for kandidater». Tidligere år var dette bare en anbefaling. Fakultetet har i egne utfyllende bestemmelser til forskriften fastsatt at det er hovedveileder som skal ha den tidligere erfaringen med veiledning fra ph.d.-nivå. Fagpersoner som mangler slik erfaring, kan oppnevnes som biveileder og slik kvalifisere seg til å søke opptak til Results kurs i forskningsveiledning (obligatorisk kurs for veiledere av ph.d.-kandidater).

Ellers gjelder det at det skal oppnevnes minst to veiledere og at hovedveileder som hovedregel skal være tilsatt ved UiT. Veilederne skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innen fagfeltet og være aktive innen sitt felt. Med 'tilsvarende kompetanse' mener vi i denne sammenhengen 'likeverdig vitenskapelig kompetanse'. Dosent og førstelektor har egne kompetansekrav med vekt på pedagogisk utviklingsarbeid og blir ikke regnet for å ha likeverdig vitenskapelig kompetanse og samme forutsetning for å veilede doktorgradskandidater under forskerutdanning som det førsteamanuensis og professor har. Dosent og førstelektor uten doktorgrad kan derfor ikke oppnevnes som veiledere for doktorgradskandidater.

Fagpersoner som er tilsatt i midlertidige vitenskapelige stillinger eller tilsatte som går av for aldergrensen i løpet av tilsetting- og opptaksperioden for stipendiaten, bør ikke oppnevnes som veiledere. Bytte av (hoved)veileder underveis i studiet kan medføre forsinkelser i kandidatens studieprogresjon. Foreslåtte veileder som faller innunder disse kategoriene er markert med rød tekst i tabelloversikten (vedlegg 3).

- IBS sitt prosjekttinnspill nr. 2 «BIRGEJUPMI: Bridging knowledge systems for inclusive, resilient and prosperous Arctic Coastal Futures» er foreslått med et veilederteam bestående av fagpersoner som enten ikke er tilsatt ved IBS, mangler doktorgrad eller tilsvarende

kompetanse, eller er pensjonert. Prosjektinnspillet kvalifiserer ikke for tildeling av rekrutteringsstilling.

- ILP sine prosjektinnspill nr. 2 «Strength-based Pedagogies in Minoritized and Indigenous Contexts (...)» og nr. 3 «Praksisfokus» var opprinnelig foreslått med henholdsvis førsteamanuensis ph.d. Anita Movik Simensen og professor Ole Gunnar Drageset som hovedveiledere. Disse har ikke tidligere erfaring fra eller opplæring som veileder på ph.d.-nivå. Instituttet har i justert prosjektinnspill foreslått professor Mirjam Harkestad Olsen som hovedveileder for stipendiat i prosjektinnspill nr. 2, og professor Yngve Antonsen som hovedveileder i prosjektinnspill nr. 3.

Fremtidsplaner/ambisjoner

Det nye kriteriet d) om at søknadene skal inneholde fremtidsplan og ambisjon for fagmiljøet, mangler i noen av søknadene eller planene var generelt og mangelfullt beskrevet. For enhetenes høyeste rangerte innspill har dekanen åpnet for å ettersende tekst om fremtidsplaner/ambisjoner.

- Sesam sitt prosjektinnspill er forbedret når det gjelder fagmiljøets fremtidsplaner og ambisjon.
- IBS sine prosjektinnspill (nr. 1, 3 og 4) er forbedret når det gjelder fagmiljøets fremtidsplaner og ambisjoner.

Reserverte stillinger basert på tidligere inngåtte forpliktelser

Universitetsstyret tildelte i fjor en strategisk stipendiatstilling til Institutt for samfunnsvitenskap (ISV) for deltakelse i Forskningscenter for miljøvennlig energi (HYDROGENi) med det vilkår at fakultetsnivået må matche den strategiske stillingen med tildeling av en egen stipendiatstilling til senteret. Grunnet mange forskningsaktiviteter og kapasitet bundet opp til veiledning av tidligere opptatte ph.d.-kandidater, har ISV ikke anledning til å påta seg veiledning av ytterligere en ny ph.d.-kandidat. En forespørsel ble derfor sendt til Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT-fak) som tidligere har uttrykt interesse om å delta i HYDROGENi. Fakultetet har inngått avtale med NT-fak om at en av fakultetets stipendiatstillinger med finansieringsstart i 2025 skal overføres til Institutt for fysikk og teknologi (IFT) mot 50 % betaling av rammen for en stipendiatstilling (MNOK 3,134, det vil si MNOK 1,567).

Fakultetet har videre forpliktet seg til å stille med en 3-årig postdoktorstilling med finansieringsstart i 2025 dersom forsker Anna Endresen sin søknad om finansiering til prosjektet Multilingual investigation of constructions across Norwegian, Russian, and Ukrainian innvilges av Tromsø Forskningsstiftelse. Søknaden er til behandling og svar ventes i sommer.

Det er utover dette ikke inngått andre forpliktende avtaler med enhetene/forskere der fakultetet må reservere noen av rekrutteringsstillingene i eksternt eller internt finansierte prosjekter i 2025.

Fakultetets innspill til strategiske rekrutteringsstillinger

I forbindelse med innspill til budsjettfordelingen for neste år, er fakultetene inviterte til å gi innspill til fordeling av strategiske rekrutteringsstillinger. Fakultetet vil gi innspill om tildeling av fire strategiske rekrutteringsstillinger basert på prosjektinnspillene fra instituttene/sentrene. Disse er:

- «Sannhet og forsoning i de nordiske landene», Sesam/forskningsgr. IP-GRID og Skuvllas
- «Samisk og/eller kvensk leksikografi», ISK/forskningsgr. Giellatekno og Samisk faggr.
- «Norsk som andrespråk med fokus på språklæring, andrespråks-didaktikk og flerspråklighet», ISK/sentrene AcqVA Aurora og C-LaBL
- «Security and Russian Subversion in the High North 1975-2025», AHR/forskningsgr. PrePast

Dersom fakultetet skulle oppnå strategiske stilling(er) til ett eller flere av disse prosjektene, utgår prosjekttinnspillet fra fakultetets rangerte oversikt for tildeling av egne stipendiatstillinger. Det vil si at ett og samme prosjekttinnspill ikke vil kunne oppnå to stillinger. Lavere rangerte prosjekter på fakultetets liste vil da rykke opp og komme i bedre posisjon til å kunne få tildelt rekrutteringsstilling.

Dekanens vurdering

Dekanens vurdering er at det kommet inn mange gode søknader om å få tildelt stipendiatstillinger med oppstart i 2025, og at søknadene er godt opplyste. Instituttens interne prioriteringer synes også å være gode og i samsvar med kriteriene i de aller fleste tilfellene. Det har vært behov for å gå i dialog med Sesam, ILP og IBS for å få tilleggsopplysninger og diskutere endret rangering av søknadene.

Sesam sitt prosjekttinnspill har høy aktualitet og er strategisk viktig. Prosjekttinnspillet er forbedret når det gjelder fagmiljøets fremtidsplaner og ambisjon.

ILPs prosjekttinnspill nr. 1 er delvis dekket opp av annen stipendiatstilling i kombinasjon med interne midler. Etter avtale med instituttet utgår det av rangeringen i denne saken. Instituttets prosjekttinnspill nr. 2 og 3. er justerte og har nå forslag til kvalifiserte hovedveiledere og innstilles for mulig tildeling av stipendiatstillinger.

IBS sitt prosjekttinnspill nr. 1 innstilles, mens nr. 2 ikke regnes for kvalifisert for tildeling av rekrutteringsstilling. Prosjekttinnspill nr. 4. har bedre strategisk forankring og beskrivelse av fremtidsplaner/ambisjoner for fagmiljøet med kobling til Forskningsmiljøløftet og rangeres foran prosjekttinnspill nr. 3 etter avtale med instituttet.

Dekanen gjør oppmerksom på at kurs i forskningsveiledning er obligatorisk for veiledere av ph.d.-kandidater. For alle foreslåtte veiledere, hoved- og medveileder, vil det ved tildeling av stipendiatstilling bli stilt krav om å ta Results kurs i forskningsveiledning (UNIPED-600) ved første mulighet (med mindre veileder har avlagt dette eller tilsvarende kurs i løpet av siste 10 år). Det er åpnet for påmelding til høstens kurs (påmeldingsfrist til UNIPED-600 er 21. juni).

Anne Britt Flemmen

dekan

—

Frode G. Larsen

fakultetsdirektør

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: seniorrådgiver Mayvi B. Johansen

Vedlegg:

1. Interne kriterier for tildeling av rekrutteringsstillinger ved HSL-fakultetet
2. 21 innspilte prosjekter fra instituttene/sentrene inkl. leders vurderinger og rangeringer (se fakultetsstyrets Teamsområde)
3. Samlet oversikt over prosjekttinnspillene
4. Tidligere år fordeling av rekrutteringsstillinger til prosjekter ved instituttene/sentrene
5. Andelen fullførte ph.d.-kandidater seks år etter opptak fordelt på institutt/sentrene